

Proč se osobní počítač nazývá PC a ne Mac

[idnes.cz/technet/software/personal-computer-pc-osobni-pocitac-ibm-microsoft-apple-mac.A221116_112559_software_dvr](https://www.idnes.cz/technet/software/personal-computer-pc-osobni-pocitac-ibm-microsoft-apple-mac.A221116_112559_software_dvr)

19. prosince 2022

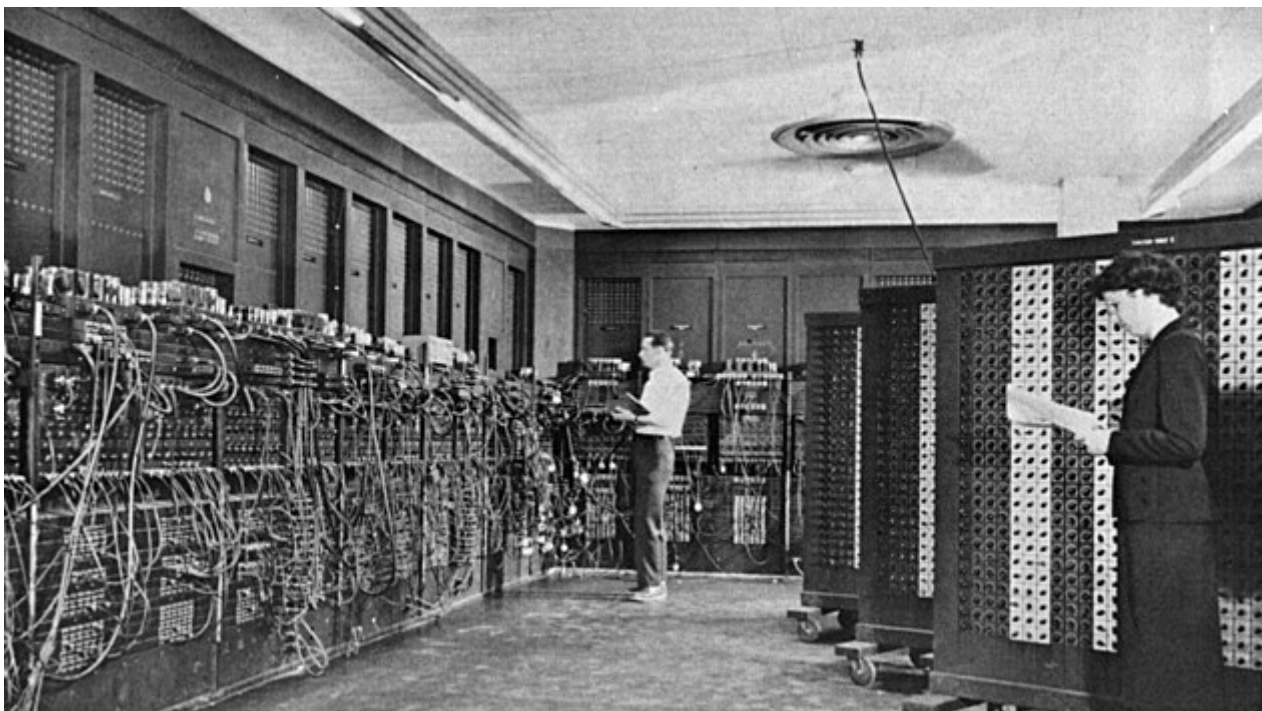

Fotogalerie4.

ilustrační snímek | foto: [Foto Andras Vas na Unsplash](#) , Creative Commons

Počítače za sebou mají reativně dlouhou a zajímavou historii. V minulosti to byly stroje používané zejména k provádění matematických a logických úkolů, které byly pro člověka obtížné udělat rychle. Počítače byly dříve navíc velké a těžké stroje a používaly je vlády a bohaté organizace.

Naštěstí inovátoři je dokázali poměrně rychle díky pokrokům v technologiích proměnit a zpřístupnit široké mase, což vedlo ke zrodu generace osobních počítačů. Avšak současné notebooky a desktopy jsou na hony vzdáleny prvním spotřebitelským počítačům.

ENIAC první elektronkový počítač a první, který pracoval podobně jako dnešní počítače.

Do dějin vzniku a vývoje generací počítačů se můžete začíst na [Wikipedii](#)

V posledních desetiletích mnoho geniálních mozků přispělo k vytvoření a rozvoji výpočetní techniky. Ale kdo vytvořil úplně první počítač? Odpověď na tuto otázku závisí na vaší definici toho, co pro vás znamená počítač. Za vůbec první počítač lze totiž považovat i počítadlo – pomáhaly lidem při výpočtech již od starověku. Vývoji počítačů od píky se však dnes věnovat nebudeme. Podíváme se však na to, proč se osobní počítač jmenuje osobní počítač.

Otec vůbec prvního počítače

Nebudeme vás dlouho napínat a rovnou prozradíme, že za vůbec první osobní počítač na světě určený výhradně pro jednotlivce lze považovat počítač Xerox Alto (přestože, tak oficiálně nebyl označen).

Společnost Xerox ho vyvinula v roce 1973 a jejich první počítač, který disponoval grafickým uživatelským rozhraním (GUI – z anglického Graphical User Interface, grafické uživatelské rozhraní), se později stal inspirací ke vzniku operačních systémů Macintosh a Windows. Přestože bylo vyrobeno přes tisíc Alto počítačů, nikdy se oficiálně neprodávaly – důvodem byla vysoká cena.

Monitor Xerox Alto má orientaci na výšku.

Už následující rok, tedy v 1974, vznikl počítač Altair 8800 firmy Micro Instrumentation and Telemetry Systems (MITS). Tento počítač používal programovací jazyk Basic, který pro MITS vyvinul

Paul Allen a Bill Gates ve společnosti Microsoft. Osmibitový mikropočítač s procesorem Intel 8080 ve stovebnicové verzi stál na tehdejší dobu počítačů pouhých 400 dolarů. Altair, navzdory své neužitečnosti se stal velmi úspěšný, a to i u „běžných“ uživatelů. Proto Ed Robert (zakladatel MITS) v roce 1975 přišel s frází „personal computer“.

Počítač Altair 8800 s 8palcovým disketovým systémem

Definice osobního počítače podle Wikipedie

Následoval první přenosný počítač, který byl uveden na trh v roce 1975 – vážil 25 kg a měl pětipalcovou obrazovku. Prvním komerčním přenosným počítačem však byl Osborne I. Ten se objevil v roce 1981 – vážil 11 kg a také on měl pětipalcovou obrazovku.

Za název mohou klony

V srpnu 1981 potom společnost IBM vydala svůj počítač označený IBM Personal Computer. Protože jeho název byl zbytečně složitý, lidé mu téměř okamžitě začali zkráceně říkat IBM PC. Během následujících let začaly další společnosti klonovat počítače IBM – tvořit kompatibilní stroje bez označení IBM. V tomto okamžiku se termín „kompatibilní s PC“ nebo jen „PC“ stal obecným – doslova zlidověl – pro počítače jiných výrobců než IBM. A tak se zrodil název osobní počítač.

Není žádným tajemstvím, že dnes tak oblíbený operační systém Windows společnosti Microsoft původně vznikl právě na platformě IBM PC – jako grafický shell. Běžel jako nadstavba systému MS-DOS, který vznikl právě v roce 1981. Windows se sice krátce objevil na alternativních architekturách (a může běžet také na čipech ARM), historicky je však primárně svázán s PC platformu. Proto, když v dnešní době někdo mluví o PC, má obvykle na mysli počítač se systémem Windows. Někteří uživatelé používají přesnější význam PC s Windows.

Jsou macy osobními počítači?

Společnost IBM lze považovat právem za toho, kdo název osobní počítač zpropagoval. Ovšem historie PC je tak široká, že pod něj spadají i další počítače – společností Apple, Commodore, Atari atd. Označení osobní počítač přitom lze vztáhnout na jakýkoliv počítač, který může vlastnit nebo používat jednotlivec.

Zejména díky roku 2005, kdy společnost Apple oznámila, že v následujícím roce přejde na procesory Intel – tedy z architektury PowerPC na x86 – což bylo důvodem pro to, aby stále více uživatelů začalo do té doby tuto suverénní platformu označovat jako PC. Pokud se navíc podíváme zase zpět, potom přijdeme na to, že už v roce 1976 (rok založení Apple) Steve Jobs používal obecné označení osobní

počítač pro zařízení, která mají v plánu produkovat. Dokonce Steve Jobs a Steve Wozniak sebe sami v roce 1980 označili za vynálezce osobních počítačů.

Proč vlastně o počítačích mluvíme jako o osobních počítačích?

Co je tedy PC? Vše závisí na kontextu. Proto diskuse kolem toho, co vlastně představovalo „první osobní počítač“ a kdo je považován za toho, kdo jako první toto označení začal používat, je popravdě neustále předmětem diskuse – podobně jako co byla první videohra. Tato debata vychází z významu samotného termínu „osobní počítač“, který se může lišit v závislosti na subjektivních kritériích, jako je velikost, cena, komerční dostupnost a další.

Obecně lze přitom říci, že koncept osobního počítače se objevil v Americe v polovině 70. let (ačkoli samotný termín údajně vznikl už v roce 1968). Například Muzeum počítačové historie v Kalifornii (ale i další podobná muzea) označují za první osobní počítač zařízení Kenbak-1. Vynalezl ho Johan Blankenbakerem v roce 1970. Prodalo se ho přitom však ani ne 50 kusů (po 750 dolarech). Ať už budeme považovat toho či onoho, kdo mohl za popularizaci slovního spojení osobní počítač, jedno je jasné, PC změnil svět, protože před jeho érou byla většina počítačů velmi velkých, velmi drahých a navíc ke svému chodu vyžadovaly speciálně vyškolený personál. Takže za osobní bylo možné považovat jakýkoliv počítač, který byl určen pro jedince a nebyl velký.

Autor: Jakub Dvořák